

ЯК ВИЗНАЧИТИ СКЛАД ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ – ПЛАТНИКІВ ЄДИНОГО ПОДАТКУ?

Роз'яснення надається відповідно до Узагальнюючої податкової консультації, затвердженої Наказом Державної податкової служби України 24.12.2012 №1183.

Правові засади застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, а також справляння єдиного податку встановлено главою розділу XIV Податкового кодексу.

Які суми не включаються до доходу фізичної особи-підприємця – платника єдиного податку?

Відповідно до п. 292.1.1 ПК доходом фізичної особи – підприємця-платника єдиного податку є дохід, отриманий протягом податкового (звітного) періоду в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій); матеріальній або нематеріальній формі, визначений п. 292.3 ПК. При цьому до доходу **не включаються** отримані такою фізичною особою пасивні доходи у вигляді процентів, дивідендів, роялті, страхові виплати і відшкодування, а також доходи, отримані від продажу рухомого та нерухомого майна, яке належить на праві власності фізичній особі та використовується в її господарській діяльності.

Крім того, згідно з п.292.11 ПК до складу доходу, визначеного цією статтею, **не включаються**:

- суми податку на додану вартість;
- суми коштів, отриманих за внутрішніми розрахунками між структурними підрозділами платника єдиного податку;
- суми фінансової допомоги, наданої на поворотній основі, отриманої та поверненої протягом 12 календарних місяців з дня її отримання, та суми кредитів;
- суми коштів цільового призначення, що надійшли від Пенсійного фонду України та інших фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, з бюджетів або державних цільових фондів, у тому числі у межах державних або місцевих програм;
- суми коштів (аванс, передоплата), що повертаються покупцю товару (робіт, послуг) - платнику єдиного податку та/або повертаються платником єдиного податку покупцю товару (робіт, послуг), якщо таке повернення відбувається внаслідок повернення товару, розірвання договору або за листом-заявою про повернення коштів;
- суми коштів, що надійшли як оплата товарів (робіт, послуг), реалізованих у період сплати інших податків і зборів, встановлених цим Кодексом, вартість яких була включена до доходу юридичної особи при обчисленні податку на прибуток підприємств або загального оподаткованого доходу фізичної особи - підприємця;
- суми податку на додану вартість, що надійшли у вартості товарів (виконаних робіт, наданих послуг), відвантажених (поставлених) у період сплати інших податків і зборів, встановлених цим Кодексом;

суми коштів та вартість майна, внесені засновниками або учасниками платника єдиного податку до статутного капіталу такого платника;

суми коштів у частині надмірно сплачених податків і зборів, встановлених цим Кодексом, та суми єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, що повертаються платнику єдиного податку з бюджетів або державних цільових фондів;

дивіденди, отримані платником єдиного податку - юридичною особою від інших платників податків, оподатковані у порядку, визначеному цим Кодексом.

Які кошти можуть включатися до складу доходу?

Кошти, які надійшли на розрахунковий рахунок, який відкрито фізичною особою для здійснення підприємницької діяльності, включаються до доходу фізичної особи-підприємця – платника єдиного податку, з врахуванням вимог статті 292 ПК.

Яким чином здійснюється облік доходів фізичної особи-підприємця - платника єдиного податку?

Платники єдиного податку ведуть облік доходів у порядку, визначеному п.п. 296.1.1- 296.1.3 ПК. Платники єдиного податку першої, другої, третьої та п'ятої груп, які не є платниками податку на додану вартість, відображають отримані доходи у книзі обліку доходів, платники єдиного податку третьої, п'ятої групи, які є платниками податку на додану вартість – у книзі доходів та витрат, (далі – Книги) шляхом щоденного відображення отриманих доходів і фактично понесених сум витрат від провадження підприємницької діяльності за підсумками робочого дня, а також із сумарним підсумком за місяць, квартал, рік. Зазначені Книги використовуються платником єдиного податку для заповнення податкової декларації платника єдиного податку.

Разом з тим, якщо фізична особа – підприємець вносить на свій поточний рахунок у банку, відкритий для здійснення підприємницької діяльності, готівку, яка на момент внесення уже була відображена у Книзі, то в платіжному дорученні зазначається призначення платежу – виручка за певний період. Таким чином, зазначена виручка повторно не включається до доходу платника єдиного податку.

При цьому сума коштів, внесених на поточний рахунок за певний період, не повинна перевищувати суму доходу, відображену в Книзі за відповідний період.

Анна Туманян

Юристконсульт ТОВ "ІГ"Проект-А"
ao.tumanian@gmail.com